

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/297/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613203448
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5613203448.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a Mgr. Anny Mihálikovej, v spore žalobcu MIKULTEX TRADE, s. r. o., so sídlom Liptovský Mikuláš, 1. mája 1962/111, IČO: 36 409 359, právne zastúpený JUDr. Martinom Cibulom, advokátom so sídlom v N. Y., M. T. XXX/X, proti žalovanej Ing. V. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom v N. Y., C. XXX/XX, právne zastúpenej Mgr. Ľubošom Kráľom, advokátom so sídlom v Y., S. E. X, o vyslovenie neúčinnosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5C/54/2013-200 zo dňa 27.06.2017, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým zamietol žalobu žalobcu ako aj vo výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e**.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok súdu prvej inštancie **n e d o t k n u t ý**.

Žalovanej **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal podľa § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka právnej neúčinnosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu (ďalej aj „kúpnej zmluvy“), uzavretej medzi obchodnou spoločnosťou ADEK group, s. r. o. ako predávajúcim a žalovanou ako kupujúcou zo dňa 27.12.2012 z dôvodu, že ukracuje uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky zo zmluvy o pôžičke zo dňa 06.02.2012 uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a T. V., bytom N. Y., X. Y. XXXX/XXX ako dlžníkom a spoločnosťou ADEK group, s. r. o. ako spoludlžníkom. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal, že právnym úkonom, vyslovenia neúčinnosti ktorého sa domáhal, došlo k ukráteniu jeho vymáhateľnej pohľadávky. V bližších podrobnostiach súd prvej inštancie uviedol, že podľa ustálenej judikatúry o ukracujúci právny úkon sa nejedná vtedy, ak obdržal dlžník za prevedené veci, práva alebo iné majetkové hodnoty od nadobúdateľa skutočnú (reálnu) obvyklú cenu alebo ak mu bola poskytnutá primeraná náhrada. Právne úkony dlžníka ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa vtedy, ak vedú k zmenšeniu majetku dlžníka, v dôsledku čoho veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka. Zásadne odporovateľným právnym úkonom nemôžu byť tzv. ekvivalentné právne úkony, pri ktorých nedochádza k objektívnemu zmenšeniu majetku dlžníka. Je však potrebné, aby išlo o reálne ekvivalentný právny úkon, teda úkon, ktorým dlžník, za plnenie ktorým právnym úkonom stratil, nadobudol iné plnenie rovnocennej povahy. V danom prípade mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaná nadobudla dva byty od dlžníka žalobcu spoločnosti ADEK group, s.r.o. za primeranú a v čase uzatvorenia zmluvy obvyklú cenu. Podľa zverejnených cien

nehnutelností na bývanie podľa krajov na internetovej stránke Národnej banky Slovenska predstavovala cena nehnuteľností na bývanie v 4. kvartáli roku 2012 v žilinskom kraji 776,- eur/m², čo pri výmere 2-izbového bytu (63,75 m²) činí 49.470,- eur a pri výmere 3-izbového bytu (73,57 m²) činí 57.090,32 eur, čo je cena porovnateľná s cenou dojednanou v zmluve (v prípade dvojizbového bytu bola kúpna cena 43.639,21 eur a trojizbového bytu 50.000,- eur - pozn. odvolacieho súdu). Navyše jednalo sa o tzv. holobyty, ktoré nemali podlahy, dvere, sanitu, a preto si vyžadovali ešte pomerne vysokú investíciu, čomu zodpovedala aj cena bytov. To, že bola cena bytov dojednaná ako obvyklá cena v čase uzatvorenia zmluvy, bolo preukázané aj inzerciou realitnej kancelárie, ako aj dôkazmi, s ktorými sa oboznámil súd prvej inštancie v rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10C 93/2013-151 zo dňa 29.06.2016. S poukazom na uvedené možno uzavrieť, že žalovaná nadobudla byty za reálne ekvivalentnú kúpnu cenu, a preto nemožno právny úkon, ktorým byty nadobudla, považovať za ukracujúci právny úkon. Za ďalšie, pokiaľ žalobca namietal, že jeho dlžník neobdržal plnenie vo forme peňažných prostriedkov, keďže pohľadávka na zaplatenie kúpnej ceny bola započítaná na vzájomnú pohľadávku žalovanej voči ADEK group, s. r. o., súd prvej inštancie mal za to, že započítanie predstavuje len spôsob úhrady kúpnej ceny, ktorý nemá vplyv na posúdenie ekvivalentnosti právneho úkonu. Nevyhnutnou podmienkou účinného odporovania právneho úkonu je aj preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa a vedomosti druhej strany úkonu o uvedenom úmysle. Žalobca ani v tejto časti neunesol dôkazné bremeno, keďže nepreukázal úmysel dlžníka predmetným právnym úkonom ukrátiť uspokojenie jeho pohľadávky. V tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že záväzky z obchodného vzťahu medzi obchodnou spoločnosťou ADEK group, s. r. o. a obchodnou spoločnosťou TREOS s. r. o. zo zmluvy o dielo sa vysporiadavali viacerými zmluvami, ktorými došlo k prevodu vlastníckeho práva k bytom na fyzické osoby, vrátane žalovanej. Svedok V. pri výsluchu jednoznačne uviedol, že úmyslom uzavretia kúpnej zmluvy bolo vysporiadať záväzky medzi „ADEK-om a TREOS-om a ADEK-om a ANTARES-om“ a z vyinkasovaných peňazí uhradiť záväzok „ADEK-u voči ANTARES-u“. Aj sám žalobca vo svojej výpovedi potvrdil vedomosť o jednaniach, v zmysle ktorých sa byty mali prediť pánovi J. a časť kúpnej ceny vyplatiť na úhradu jeho pohľadávky, ako aj vedomosť o tom, že v zmluve s pánom J. bolo dohodnuté, že bude uspokojená časť jeho pohľadávky vo výške 50.000,- eur. O vedomosti žalobcu o uzavretí napadnutej zmluvy svedčí aj to, že vzala späť svoj návrh na povolenie vkladu zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k predmetným bytom z dôvodu, aby mohlo dôjsť k povoleniu vkladu vlastníckeho práva na základe napadnutej zmluvy v prospech žalovaného. Aj z uvedených skutočností mal súd prvej inštancie za preukázané, že úmyslom dlžníka žalobcu nebolo napadnutým právnym úkonom ukrátiť uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky žalobcu. Z vyššie uvedených dôvodov, keďže neboli splnené základné zákonné podmienky na vyslovenie odporovateľnosti právneho úkonu a jeho neúčinnosti, súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol. Takisto zamietol aj návrhy na prerušenie konania (doručené súdu dňa 10.10.2016 a dňa 05.04.2017) do právoplatného skončenia sporu vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, sp. zn. 10C/91/2013, z dôvodu, že ide o skutkovo a právne obsahovo totožnú vec, keďže neboli dôvodné a neboli splnené podmienky tak obligatórne, ako aj fakultatívne, na prerušenie konania v zmysle ustanovení § 162 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 164 CSP. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 CSP. Konštatoval, že žalobca mal v spore plný úspech, preto súd o jeho nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a priznal mu náhradu trov v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

2. Proti vyššie uvedenému rozsudku žalobca podal odvolanie z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a tiež z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). V bližších v podrobnostiach uviedol, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym záverom, keď zo súhlasu žalobcu so späťvzatím návrhu na zápis zabezpečovacieho prevodu práva vyvodil vedomosť o tom, že jeho dlžník prevedie byty nachádzajúce sa v jeho vlastníctve na žalovanú, ktorým spôsobom malo dôjsť k vysporiadaniu záväzkov medzi spoločnosťou Treos, s.r.o. a spoločnosťou ADEK group, s.r.o. Zároveň mala spoločnosť Treos, s.r.o. mala uhradiť na účet ADEK group, s.r.o. sumu 50.000,- eur a táto suma mala byť použitá na splatenie záväzku voči žalobcovi. K realizácii tejto dohody však nikdy nedošlo, aj keď všetko nasvedčovalo tomu, že k úhrade záväzku spoločnosťou ADEK group, s.r.o. voči žalobcovi dôjde. Prevod vlastníckeho práva k šiestim bytom sa v skutočnosti neuskutočnil na obchodnú spoločnosť Treos, s.r.o., ale na tri fyzické osoby Ing. C. J. ako jediného konateľa a spoločníka Treos, s.r.o. a na jeho dve deti Y. J. a V. J. (žalovanú). Na účely

zaplatenia kúpnej ceny spoločnosť Treos, s.r.o. postúpila svoju pohľadávku voči ADEK group, s.r.o. na svojho jediného konateľa a spoločníka Ing. C. J., Y. J. a V. J.. O takomto koordinovanom postupe už žalobca nemal žiadnu vedomosť. Po prevode vlastníckeho práva k bytom, kedy žalobca očakával úhradu sumy 50.000,- eur zo strany ADEK group, s.r.o. však nastala situácia, že Ing. C. J. si jednostranne započítal ďalšiu údajnú pohľadávku zo zmluvy o dielo, ktorá na neho bola postúpená spoločnosťou Treos, s.r.o. voči pohľadávke ADEK group, s.r.o. a pohľadávka žalobcu tak zostala neuspokojená. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca zobral svoj návrh na zápis zabezpečovacieho prevodu práva späť v dobrej viere len z toho dôvodu, že mu bude uhradená suma 50.000,- eur. Troma kúpnyimi zmluvami a úhradou kúpnych cien započítaním bol žalobca ukrátený na úhrade svojej pohľadávky, pričom za prevod vlastníckeho práva k bytom nedostala spoločnosť ADEK group, s.r.o. žiadne reálne protiplnenie. Nemožno súhlasiť s právnym záverom súdu prvej inštancie, že úhrada kúpnej ceny započítaním je ekvivalentným právnym úkonom, pričom spôsob úhrady (započítanie) nemá vplyv na posúdenie jeho ekvivalencie. Tento záver je v rozpore s judikatúrou súdov vo veci posúdenia ekvivalentnosti plnenia. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 21Cdo/1231/2013 totiž o tzv. ekvivalentný právny úkon dlžníka ide iba vtedy, ak za prevedené veci, práva alebo iné majetkové hodnoty sa dlžníkovi skutočne (reálne) dostala ich obvyklá cena, alebo iná skutočne primeraná (rovnocenná) náhrada. Tento právny záver je konštantne judikovaný senátmi Najvyššieho súdu ČR, pričom vzhľadom na rovnakú právnu úpravu je tento záver aplikovateľný aj na prejednávajúcu vec. Uvedený právny záver je absolútne súladný so zmyslom odporovateľnosti, ktorým je zabránenie ukráčajúcich úkonov dlžníka, kedy dlžník znižuje svoj majetok na úkor veriteľa. Prítom v danom prípade posudzovanou kúpnu zmluvou a ostatnými dvoma kúpnyimi zmluvami došlo ku zmenšeniu majetku spoločnosti ADEK group, s.r.o. ako dlžníka, keďže táto spoločnosť previedla svoj jediný majetok, t.j. 6 bytov, na žalovanú a ďalšie dve fyzické osoby a žiadnu reálnu protihodnotu za prevod vlastníckeho práva neobdržala. Pokiaľ by bol záver súdu prvej inštancie o tom, že započítaný ekvivalentný právny úkon bol, správny, inštitút odporovateľnosti stráca svoj zmysel a neslúži na ochranu veriteľa. Podľa presvedčenia žalobcu o ukráčajúci úkon ide aj v prípade, ak dlžník nedostane reálne plnenie v ekvivalentnej hodnote (reálne plnenie = plnenie, ktorým môže uhradiť pohľadávku veriteľa). Je zrejmé, že o ukráčajúci právny úkon musí ísť aj v prípade zápočtu danej veci, ak navonok mal žalobca obdržať sumu 50.000,- eur, čo jednoznačne potvrdil vo svojej výpovedi aj svedok T. V., avšak následne právnymi úkonmi bol vytvorený stav, kedy spoločnosť ADEK group, s.r.o. ako dlžník žalobcu žiadnu reálnu majetkovú hodnotu neobdržal. Z výpovede svedka T. V. a konateľa ADEK group, s.r.o. vyplynulo, že jediným dôvodom, prečo žalobca zobral späť návrh na zabezpečovací prevod vlastníckeho práva k predmetným bytom, bola skutočnosť, že spoločnosť ADEK group, s.r.o. predmetné byty odpredá, uhradí žalobcovi sumu 50.000,- eur na úhradu pohľadávky, ktorú má žalobca voči spoločnosti ADEK group, s.r.o. Z logiky veci vyplýva, že žalobca by v žiadnom prípade nezobral späť návrh na zápis zabezpečovacieho prevodu práva v prípade, ak by nemalo dôjsť k uspokojeniu jeho pohľadávky. Svedok T. V. vo svojej výpovedi uviedol, že žalovaná mala vedomosť o tom, resp. musela mať vedomosť, že napadnutým úkonom dôjde k ukráteniu žalobcu a suma 50.000,- eur mu nebude vyplatená. Táto skutočnosť vyplýva tiež zo znenia samotnej kúpnej zmluvy, v ktorej sa doslovne uvádza späťvzatie návrhu na zápis zabezpečovacieho prevodu práva. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaná mala alebo musela mať vedomosť o tom, že ADEK group, s.r.o. má záväzok voči žalobcovi. V odôvodnení rozsudku sa však konajúci súd touto skutočnosťou žiadnym spôsobom nezaoberal a dôkazy o vedomosti žalovaného, resp. nutnosti vedomosti o existencii záväzku nijako nevyhodnotil. Z vyššie uvedených dôvodov žalobca odvolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil tak, že vysloví neúčinnosť zmluvy o prevode vlastníctva bytu zo dňa 27.12.2012.

3. Žalovaná v podanom vyjadrení odvolací súd žiadala, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil s tým, že je riadne a náležite odôvodnený podľa § 220 ods. 2 CSP. Žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno podľa ust. § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka o úmysle dlžníka napadnutým úkonom ukrátiť veriteľa (žalobcu). Žalobca tiež neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že právnym úkonom, vyslovenia neúčinnosti ktorého sa domáhal, došlo k ukráteniu jeho vymáhateľnej pohľadávky. Naopak, bolo preukázané, že žalovaná nadobudla dva byty od dlžníka za obvyklú cenu a túto obvyklú cenu aj uhradila. Spôsob úhrady kúpnej ceny formou zápočtu pohľadávok je bežným právnym a legálnym inštitútom a nemôže byť dôvodom na vyslovenie odporovateľnosti právneho úkonu. Pohľadávku žalovanej na započítanie v tomto ani v inom konaní nikto nikdy nespochybnil (nebola spochybnená žalobcom ani dlžníkom). Žalobcom tvrdené skutočnosti o vedomosti žalovanej ohľadne úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa sú len ničím nepodložené špekulácie. Žalovaná opätovne poukázala na skutočnosť, že nemohla vedieť o možnom úmysle dlžníka žalobcu ukrátiť svojho veriteľa, keďže v článku VI. ods. 6.1 písm. c/ zmluvy o prevode vlastníctva bytu zo dňa 27.12.2012 sa konštatuje,

že predávajúci uzavrel zmluvu o zabezpečovacom prevode práva, o ktorej je vedené Správou katastra Liptovský Mikuláš správne konanie o povolenie vkladu pod č. V-3545/2012. V článku VI. ods. 6.1 písm. d/ zmluvy o prevode vlastníctva bytu sa konštatuje, že predmetná zmluva o zabezpečovacom prevode práva je platne zrušená a dňa 21.12.2012 (t.j. ešte pred uzavretím zmluvy o prevode vlastníctva bytu) podal predávajúci na správu katastra písomné späťvzatie návrhu na vklad v konaní č.k. V-3545/2012 k predmetu prevodu.

4. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu na základe odvolania žalobcu v rozsahu a z dôvodov daných ustanoveniami § 379, § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) postupom v zmysle ust. § 219 ods. 3 CSP rozsudok okresného súdu v napadnutej časti potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP.

5. Súd prvej inštancie v danom prípade zamietol žalobu o vyslovenie neúčinnosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu preto, lebo žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal, že právnym úkonom, vyslovenia neúčinnosti ktorého sa domáhal, došlo k ukráteniu jeho vymáhateľnej pohľadávky, a síce preto, lebo išlo o tzv. ekvivalentný právny úkon, pri ktorom nedošlo k objektívnemu zmenšeniu majetku dlžníka, a preto, lebo nebol preukázaný úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa a vedomosti druhej strany úkonu o uvedenom úmysle.

6. Žalobca v odvolaní namieta odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t.j. rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad. Ďalší uplatnený odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie, je nesprávne, t. j. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti.

7. Zmyslom odporovateľnosti je zabezpečiť občianskoprávnu ochranu veriteľa pred právnymi úkonmi jeho dlžníka, ktoré vedú k úmyselnému zmenšeniu majetku dlžníka, a tým aj k zmareniu možnosti uspokojenia veriteľa z majetku dlžníka. Ustanovenie § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka stanovuje zákonné podmienky, ktoré musia byť naplnené, aby právnemu úkonu dlžníka bolo možné úspešne odporovať. Ak ide o prípad uvedený v prvej vete § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka (o takýto išlo v preskúmvanej veci), musia byť na vyslovenie odporovateľnosti oba zákonom uvedené predpoklady, t.j. na strane dlžníka úmysel ukrátiť svojho veriteľa, na druhej strane známosť (vedomosť) tohto úmyslu, splnené súčasne.

8. Odvolací súd dospel k záveru, že oba vyššie uplatnené odvolacie dôvody nie sú naplnené. Súd prvej inštancie vykonal vo veci náležité dokazovanie, z neho získané dôkazy vyhodnotil podľa zákonných kritérií (§ 191 ods. 1 CSP) a po vykonanom dokazovaní tiež správne právne posúdil, že zistený skutkový stav dostatočne neodôvodňuje záver, že dlžník konal v úmysle ukrátiť veriteľa a že žalovaná mala vedomosť, resp. musela mať vedomosť, že napadnutým úkonom dôjde k ukráteniu žalobcu.

9. K odvolacím námietkam odvolací súd uvádza, že existencia úmyslu dlžníka, ako aj druhej strany, resp. vedomosť druhej strany o tomto úmysle sa relatívne obtiažne preukazuje aj v prípade jej existencie. Pokiaľ veriteľ jednoznačne nepreukáže existenciu úmyslu ukrátiť veriteľa realizovaným právnym úkonom, resp. vedomosť druhej strany o takomto úmysle, nie je splnená základná podmienka, aby mohol súd takejto žalobe vyhovieť. Úmysel dlžníka je jeho psychickým stavom, ktorý nemôže byť sám osebe predmetom dokazovania. Predmetom dokazovania môžu byť len skutočnosti vonkajšieho

sveta, prostredníctvom ktorých sa vnútorné presvedčenie subjektu (jeho vnútorné zámery prejavuje navonok), teda okolnosti, z ktorých možnosť existenciu tohto úmyslu vyvodit' (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. mája 2008, sp. zn. 2 Cdo 109/2007).

10. Dlžníkové právne úkony ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa najmä vtedy, ak vedú k zmenšeniu majetku dlžníka a ak v dôsledku nich vzniknuté zmenšenie majetku má súčasne za následok, že veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka, pričom ak by nebolo týchto úkonov, mohol by svoju pohľadávku z majetku dlžníka uspokojit'. K ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa teda nemôže dôjsť, ak dlžník vlastní napriek odporovanému právnomu úkonu a ďalším svojim dlhom taký majetok, ktorý stačí k tomu, aby sa z neho veriteľ uspokojil (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 21 Cdo 2791/99). Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno o tom, že dlžníkové právne úkony ukracujú uspokojenie jeho pohľadávky, nesie veriteľ (rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21 Cdo 549/2001, sp. zn. 30 Cdo 2435/2006).

11. V danom prípade súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania správne ustálil, že žalobcovi sa nepodarilo preukázať, že by dlžník pri uzatváraní kúpnej zmluvy so žalovanou konal s úmyslom ukrátiť svojho veriteľa. V tomto smere práve žalobcu zaťažovalo bremeno tvrdenia a dôkazu (viď bod 9). Žalobca nemal nič proti tomu, aby byty boli prevedené na deti stavebníka a aby mohol byť uskutočnený prevod bytov, podpísal späťvzatie návrhu na zápis zabezpečovacieho prevodu. To, že v skutočnosti nedošlo k výsledku sledovanému žalobcom preto, lebo Ing. C. J. (jediný konateľ a spoločníka stavebníka - Treos, s.r.o.) časť kúpnej ceny nevyplatil v hotovosti, nepreukazuje úmysel dlžníka - spoločnosti ADEK group, s.r.o. ukrátiť veriteľa. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaná nebola prítomná pri dohode žalobcu, jeho dlžníka - spoločnosti ADEK, s.r.o. a stavebníka - spoločnosti TREOS, s.r.o., v rámci ktorej sa vzájomne dohodli na spôsobe (predaj bytov) usporiadania zmluvných vzťahov vzniknutých zo zmluvy o dielo a súčasne zo zmluvy o pôžičke, nie je preto možné u nej vychádzať z vedomosti o obsahu predmetnej dohody. U žalovanej neprichádza v úvahu ani prezumpovanie vedomosti úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa, keďže nespĺňa definíciu osoby blízkej vo vzťahu k dlžníkovi (§ 116, § 117 Občianskeho zákonníka), u ktorej sa takáto vedomosť predpokladá.

12. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s odvolacou námietkou o nedostatočnom odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie, ktorú možno vyvodit' z tvrdení žalobcu - odvolateľa, že súd sa riadne nevysporiadal s tvrdeniami, ktoré produkoval. Niet pochybností, že obsahom základného práva na spravodlivý proces je aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Toto základné právo však nemožno interpretovať ako právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia musí však spĺňať kvalitatívne kritériá, ktoré sú definované v ust. § 220 CSP. Napadnutý rozsudok tieto kritériá spĺňa. Súd prvej inštancie logicky a zrozumiteľne odôvodnil všetky výroky napadnutého rozsudku. Povinnosťou okresného súdu nie je dať argument na každú námietku strany, ale vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam, ktoré sú pre rozhodnutie veci zásadné, čo v danom prípade bolo dodržané.

13. Nad rámec uvedeného odvolací súd vo vzťahu k druhému dôvodu, na základe ktorého súd prvej inštancie žalobu zamietol (lebo išlo o tzv. ekvivalentný právny úkon, pri ktorom nedošlo k objektívnemu zmenšeniu majetku dlžníka), uvádza, že k ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa nemôže dôjsť, ak sa síce zmenší majetok dlžníka, avšak ak vlastní dlžník napriek odporovanému právnomu úkonu a ďalším svojim dlhom taký majetok, ktorý sám o sebe postačuje k tomu, aby sa z neho veriteľ uspokojil (takým majetkom môžu byť aj peniaze, ktoré dlžník reálne získal z predaja svojich vecí). V prípade, že dlžníkov právny úkon nemal za následok zmenšenie jeho majetku, nakoľko za prevedené veci, práva alebo iné majetkové hodnoty obdržal ich obvyklú cenu alebo mu za ne bola inak poskytnutá primeraná (rovnocenná) náhrada, rovnako nemôže dôjsť k ukráteniu uspokojenia veriteľovej pohľadávky. Aj keď má dlhy, nenastalo v dôsledku tzv. ekvivalentného právneho úkonu zmenšenie dlžníkovho majetku a k uspokojeniu veriteľovej pohľadávky môže slúžiť dlžníkov majetok - aj keď zmenil podobu svojich aktív - v rovnakej hodnote (cene), ako keby k týmto právnym úkonom nedošlo.

14. Z uvedeného vyplýva, že odporovateľnými nemôžu byť nikdy tzv. ekvivalentné právne úkony, pri ktorých nedochádza k objektívnemu zmenšeniu majetku dlžníka, v čom má súd prvej inštancie pravdu. Je však nevyhnutné, aby išlo o reálne ekvivalentné právne úkony. V konaní o odporovacej žalobe musí byť preto záver, že napadnutý právny úkon je úkonom ekvivalentným, vždy bezpečne preukázaný, a to nielen odkazom na samotné znenie právneho úkonu, ale zistením, že za plnenie, ktoré ním dlžník stratil,

nadobudol iné plnenie skutočne ekvivalentnej povahy (porovnaj L. Drápal: Zápis zo školenia na tému „Odporovateľnosť a konkurzy“ uverejnený v časopise Justiční praxe č. 5, ročník 2002, str. 240, Najvyšší súd Českej republiky sp. zn. 30 Cdo 2435/2006, pozri aj Najvyšší súd Českej republiky, sp. zn. 21 Cdo 2426/1999). O tzv. ekvivalentný právny úkon dlžníka ide iba vtedy, ak za prevedené veci, práva alebo iné majetkové hodnoty sa mu skutočne (reálne) dostala ich obvyklá cena alebo iná skutočná primeraná (rovnocenná) náhrada (viď Najvyšší súd Českej republiky sp.zn. 21 Cdo 4333/2007 zo dňa 12.06.2008). Obdobné závery vyplývajú aj z rozhodovacej praxe slovenských súdov (viď rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/799/2014 z 28.10.2015), o tzv. ekvivalentný právny úkon dlžníka ide len vtedy, ak za prevedené veci, práva alebo iné majetkové hodnoty sa dlžníkovi naozaj (reálne) dostala ich obvyklá cena alebo iná skutočne primeraná (rovnocenná) náhrada.

15. Odhliadnuc od odlišných záverov odvolacieho súdu vo vzťahu k druhému dôvodu, pre ktorý súd prvej inštancie žalobu zamietol (viď bod 13 a 14), je rozsudok súdu prvej inštancie vecne správny a odvolací súd ho preto potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, vrátane výroku o trovách konania, ktorý taktiež vykazuje vecnú správnosť.

16. Vo výroku, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrhy na prerušenie konania zostáva rozsudok nedotknutý, keďže nebol odvolaním napadnutý.

17. Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 396 ods. 1 s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP. Úspešným účastníkom v odvolacom konaní bola žalovaná, preto jej patrí nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)